

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

КАТЕДРА БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ, НАУЧНА ИНФОРМАЦИЯ И КУЛТУРНА ПОЛИТИКА

КОНСПЕКТ

за приеман изпит на докторанти

по

професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки
(Книгознание, библиотекознание и библиография – информационни ресурси)

1. Типове и видове информационни ресурси. Информационен ресурс и издание. Библиографско оформление на традиционни и електронни издания. Стандарти за библиографско оформление на издания.
2. Каталогизация на информационните ресурси. Принципи на каталогизацията. Изисквания за функционалност на записите. Контрол на точките за достъп – видове, принципи, приложение. Идентификатори.
3. Формална обработка (библиографско описание) на информационните ресурси. Стандарти и формати за описание на информационни ресурси.
4. Семантична обработка на информационните ресурси – цел, класификации, функции, процеси. Езици за представяне на съдържанието на информационните ресурси. Видове. Характеристики. Понятиен апарат. Предкоординатно и координатно индексирание на информационни ресурси.
5. Системи за организация на знанието. Принципи. Структура. Приложение
6. Метаданни. Видове, схеми и стандарти. Приложение. Концептуални модели.

Литература:

Аврамова, Мария. Езиците за тематично търсене в електронните каталози на българските библиотеки. В: *Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“*. Философски факултет. Книга Докторанти, 2018, Т. 2 за 2017, с. 421-433. ISSN (print):2534-935X

Аврамова, Мария. Лингвистични средства за представяне семантиката на документите и търсене в български електронни библиотеки. В: *Перспективи за културните институции на паметта – библиотеки, музеи, архиви в дигиталната ера. Международна видеоконференция. Сборник с доклади. София-Орел, 10 – 11 май 2018 г.*, 2019, с. 11-19. ISBN:978-954-07-4596-1

Аврамова, Мария, Свързани данни в електронните библиотеки В: *Музеи, библиотеки, архиви как центрове на съвременни изследвания: Сб. материалов IX Международных музейных чтений „Современные проблемы музеологии“ (15-16 мая 2019 г., ОГИК)*, 2019, № 7, с. 70-23. ISBN:978-5-905436-34-5.

Аврамова, Мария, Миланова, Милена. Концептуалният модел за функционалност на библиографските данни IFLA LRM средство за осигуряване на интеграционни процеси в библиотеки, музеи и архиви. В: *Културната памет във времето и пространството: Сб., посветен на 65-годишен юбилей на проф. д.изк.н. Симеон Недков.* София: издателство: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2018, с. 857-870. ISBN 978-954-07-4426-1

Аврамова, Мария. Електронната библиотека - средство за интегриране на ресурси. Референтен модел на електронната библиотека - DELOS DLRM. В: *Библиотеката - проекции във времето - практики, комуникации, ефективност.* Шумен: РБ Стилян Чилингиров, 2017, с. 53-66. ISBN 978-954-2936-28-2

БДС ISO 2497-2017 Информация и документация. Библиографски данни в книгите. София: БИС, 2017.

БДС ISO 1086:2002 Информация и документация. Заглавни листове на книги. София: БИС, 2002.

БДС ISO 6357:2004 Информация и документация. Заглавия на гърба на книги и други издания. София: БИС, 2004.

БДС 14569:1988 Информация и документация. Библиографски данни в периодичните издания. София: Комитет по качество, 1988.

БДС 16754:1988 Информация и документация. Издания информационни. Основни видове, структура и оформяне. София: Комитет по качество, 1988.

БДС 11942-90 Информация и документация. Издания и аудио-визуални материали. Основни видове. Термини и определения. София: Комитет по качество, 1990.

Българска книга. Енциклопедия. София, 2004

Вълканова, Веселина. *Дизайна на книгата.* София: Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, 2014.

Горман, Майкъл. *Нашите непреходни ценности.* София, 2006. 264 с.

Димитрова, Антоанета. Метаданни или без какво не може една дигитална библиотека. В: *Globalization and the Management of Information Resources* [online]: *International Conference. Sofia, 2008.* Sofia, 2010, с. 321-328 Достъпно от: <https://research.uni-sofia.bg/bitstream/10506/455/1/SOFIA2008.pdf>>

Дипчикова, Александра, Янакиева, Татяна. Библиографският контрол и дигитализацията на културно-историческото наследство. В: *Библиотека*, 2007, № 1, с. 5-15

Дипчикова, Александра. Международни правила за каталогизация – необходимост, проблеми и перспективи. В: *Библиотека*, XVII, 2010, N 5, с. 79-88

Дипчикова, Александра. Функционални изисквания към библиографските записи : Коментар върху целите, понятията и препоръките на ИФЛА. В: *Библиотека*, 2003, № 4-5, с. 25 – 29.

ИФЛА. Изложение на международните принципи на каталогизацията. 2009 [онлайн] Достъпно от: http://www.ifla.org/files/cataloguing/icp/icp_2009-bg.pdf

ИФЛА. Функционални изисквания към библиографските записи [онлайн]. Концептуален модел. 2009. Достъпно от: http://www.lib.bg/publish/IFLA/ifla_frbr_2009.pdf

ИФЛА. Функционални изисквания към нормативните записи [онлайн]. Концептуален модел. 2009. Достъпно от: http://www.lib.bg/publish/IFLA/ifla_frad_2009.pdf

Карачоджукова, Надя. „Да“ или „не“ на стандартизацията на библиографското описание в електронните каталози на библиотеките. Каталогизация на книги и периодика. // Библиотечни дискурси. София, 2006, с. 62-75

Карачоджукова, Надя. Приложение на комуникативния формат UNIMARC в системата COBISS. В: *Библиотека*, 2013, № 5, с. 62-68

Карачоджукова, Надя. Проблеми при конверсията на бази данни от български автоматизирани системи в системата COBISS. В: *Пътят към книгата и информацията. Юбил. сборник, посветен на 65-год. на Татяна Янакиева*. София, 2009, с. 253-261

Карачоджукова, Надя. Споделената каталогизация – нов организационен модел за България. В: *Потребностите на информационното общество и библиотеките: хармония или конфликт?* [онлайн]. *XXI Нац. науч. конф. на ББИА, 2011*. Достъпно от: <http://www.lib.bg/konferencii1/nk2011/prezentacii/nkarachodzhukova.ppt>

Миланова, Милена. Идентификатори на имена. В: *През призмата на информационната наука: Сборник, посветен на 70-годишния юбилей на доц. д-р Нина Шуманова*. София: Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, 2016, с. 106-114. ISBN 978-954-07-4164-2.

Миланова, Милена, Аврамова, Мария. Информационната култура в създаването на библиотечни информационни ресурси. В: *Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“*. Философски факултет. Книга Библиотечно-информационни науки, 2017, Т. 9, 2019, с. 153-164. ISSN (print):1313-4256.

Миланова, Милена. Каталогизацията в дигиталната епоха. В: *Годишник на Софийски университет Св. Климент Охридски* [онлайн]. Философски факултет. Книга Библиотечно-информационни науки, т. 6, 2014, с. 23-32. URI: <https://research.uni-sofia.bg/handle/123456789/1216>

Миланова, Милена. Мета-данни - характеристики. В: *Библиотека*, 2007, № 2, с. 42-50

Миланова, Милена, Цокева, Весела. Промени в машинночетимите формати за библиографски записи, повлияни от измененията в стандартите и правилата за каталогизация. В: *Литература... Наука... Библиография: Сб., посветен на 70-год. Юбил. на доц. д-р Татяна Янакиева*. София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2014, с. 51-68.

Миланова, М. М. FRBRизация на електронните каталози в българските библиотеки. В: *Музеи, библиотеки и архиви как центрове на съвременни изследвания*. Сборник на IX Международни музейни четения „Современни проблеми музеологии“. Выпуск 7, Орел, 15-16 май 2019 г. Орел: Орловский гос. ин-т культуры,, 2019, с. 125-130. ISBN:978-5-905436-34-5.

Нишева-Павлова, Мария. Създаване на хетерогенни цифрови библиотеки, основано на онтологии. София: Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, 2019.

Проект COBISS.Net [онлайн]. Втори етап. Подкрепа на знанието и межкултурния диалог. Достъпно от: www.nationallibrary.bg/project_cobiss.html

Ръководство за UNIMARC [онлайн], 2002 Достъпно от: <http://www.lib.bg/prevodi/unimarc/index.html>

Тотоманова, Антоанета, Стефанова, Радослава. Библиотеките, националната библиография и мрежовите ресурси – предизвикателства, проблеми, практики В: *ББИА онлайн* [онлайн], II, 2012, № 4, с. 4–18. Достъпно от: http://www.lib.bg/publish/broeve/2012/BBIA_online_4_2012.pdf

Тотоманова, Антоанета, Стефанова, Радослава. Каталогизиране на електронните ресурси в системата на националната библиография. В: *ББИА онлайн* [онлайн], II, 2012, № 6, с. 4–10. Достъпно от: http://www.lib.bg/publish/broeve/2012/BBIA_online_6_2012.pdf

Тотоманова, Антоанета. *Книгата и нейното „лице“*. София: Народна библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2008.

Тотоманова, Антоанета, Стефанова, Радослава. Мрежовите ресурси и предизвикателствата пред националната библиография и българските библиотеки В:

ББИА онлайн [онлайн], II, 2012, № 3, с. 3–9. Достъпно от:
http://www.lib.bg/publish/broeve/2012/BBIA_online_5_2012.pdf

Яврукова, Биляна. Формат MARC 21. В: *Библиотека*, 2003, № 1-2, с. 15-19

Янакиева, Татяна. Автор в библиографския запис. Аналитично библиографско описание. В: *Българска книга*. София, 2004, с. 19–30

Янакиева, Татяна. ISBD – международен стандарт за библиографско описание: Консолидирано издание. В: *ББИА онлайн* [онлайн], II, 2012, № 2, с. 74–78. Достъпно от:
http://www.lib.bg/publish/broeve/2012/BBIA_online_2_2012.pdf

Dublin Core Metadata Initiative [online]. Available from: <http://dublincore.org/>>

Haynes, David. *Metadata for information management and retrieval*. London: Facet publ., 2004.

Introduction to Metadata [online]. 3rd.ed. ed. by Murtha Baca. Los Angeles: J. Paul Getty Trust, 2016. Available from <https://www.getty.edu/publications/intrometadata/>

ISBD Международен стандарт за библиографско описание. Консолидирано издание. София, 2012 Достъпно и на http://www.lib.bg/publish/IFLA/IFLA_ISBD.pdf

MARC21 LITE: Формат за машинночетими библиографски записи. София, 2005.

MARC Standards [online]. Available from: <http://www.loc.gov/marc/>

MARC in XML [online]. Available from: <http://www.loc.gov/marc/marxml.html>

Caplan, Priscilla. *Metadata Fundamentals for All Librarians*. Chicago, 2003

Classification and Ontology. Formal Approaches and Access to Knowledge. Proc. Of the International UDC Seminar 2011, 19-20 Sept., The Hague, Wurzburg, 2011

Duval, Erik, Hodgins, Wayne, Sutton, Stuart, Weibel, Stuart. Metadata Principles and Practicalities. In: *D-Lib Magazine* [online], Vol. 8, 2002, № 4. Available from:
<http://webdoc.sub.gwdg.de/edoc/aw/d-lib/dlib/april02/weibel/04weibel.html>

Gredly, E., Hopkinson, A. *Exchanging bibliographic data: MARC and other international formats*. London, 1990. 330 p.

NISO. *Understanding Metadata* [online]. Bethesda, 2004. Available from:
<http://www.niso.org/standards/resources/UnderstandingMetadata.pdf>

Structural Metadata Dictionary for LC Digitized Material Version 1.03 [online]. Available from:
<http://memory.loc.gov/ammem/techdocs/repository/gengloss.html#metadata>

UNIMARC Core Activity (UCA) [online]. Available from: <http://www.ifla.org/en/unimarc>